

13

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Petra Malinin toivomusponnosta koskien varhaiskasvatuksen erityi-
sen tuen tarpeessa olevien lasten pääsystä tuen piiriin nykyistä no-
peammin**

HEL 2019-012430 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Petra Malinin toivomusponnosta selvittää prosessit, joilla erityisen tuen tarpeessa olevien lasten pääsy tuen piiriin toteutuisi varhaiskasvatuksessa nykyistä nopeammin:

Kehityksen ja oppimisen tuki on osa laadukasta varhaiskasvatuksen toimintaa ja kuuluu kaikille sitä tarvitseville lapsille. Tuen tarpeen havainnointi ja tuen antaminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa, työnkuviansa ja vastuidensa mukaan. Varhaiskasvatuksessa tunnistetaan lapsen tuen tarve ja järjestetään tarkoituksenmukaista tukea tarpeen ilmettyä. Huoltajaan ollaan yhteydessä heti, kun lapsella ilmenee kehityksen tai oppimisen haasteita tai henkilöstöllä herää huoli lapsen hyvinvoinnista. Riittävän aikaisella ja oikein kohdennetulla tuella voidaan edistää lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Samalla voidaan ehkäistä lapsen ongelmien syntymistä, kasvamista ja monimuotoistumista. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki järjestetään osana varhaiskasvatuksen päivittäistä toimintaa mm. toiminnan eriyttämisellä, ryhmien joustavalla muuntelulla ja muokkaamalla oppimisympäristöä lapsen yksiköllisten tarpeiden mukaan.

Kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen edellyttää henkilökunnalta jatkuvaa havainnointia, dokumentointia ja arviointia lapsen tuen tarpeista ja toimenpiteiden vaikutuksista ja riittävydestä. Ensimmäiseksi tarkastellaan käytössä olevia toimintatapoja ja oppimisympäristöjä sekä niiden soveltuvuutta lapselle. Tarkastelun pohjalta arvioidaan, voidaanko näitä muuttamalla toteuttaa lapselle paremmin sopivia pedagogisia ratkaisuja.

Silloin kun pelkkä pedagoginen tuki ei riitä, lapsen hoito- ja kasvatushenkilökunta ja huoltajat arvioivat rakenteellisen tuen tarpeellisuutta. Rakenteelliset tuet ovat muun muassa varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja erityisavustajan tuki, sekä ryhmän lapsimäärän pienentäminen. Varhaiskasvatuslaissa todetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijat osallistuvat tarpeen mukaan lapsen tuen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin ja että varhaiskasvatuksen järjestäjän pyynn-

11.08.2020

nöstä heidän tulee osallistua arvioinnin tekemiseen, jos tuen tarpeen arviointi edellyttää sitä.

Rakenteellisen tuen esityksessä kuvataan lapsen saama pedagoginen tuki ja perustelut rakenteelliselle tuelle. Helsingissä ensimmäistä kertaa rakenteellista tukea esitettäessä edellytetään varhaiskasvatuksen ulkopuolisen asiantuntijan lausuntoa, vaikka varhaiskasvatuslaki ei sitä lakiuudistuksen jälkeen enää edellytäkään. Lausuntoa hyödynnetään tuen kohdentamisessa ja tukemisessa. Lausunto päivitetään edelleen aina tilanteissa, joissa lapsen kehitys ja etu sitä edellyttävät.

Tuen prosessia tullaan nopeuttamaan sillä, että varhaiskasvatuksen ulkopuolisen tahon lausuntoa ei välttämättä edellytetä ensimmäistä kertaa rakenteellista tukea esitettäessä. Lausunnon voi tarvittaessa korvata konsultoimalla tutkivaa tahoa ja/tai hyödyntämällä kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan arviota tuen tarpeesta ja kohdentaa sen tiedon perusteella tarkoituksenmukaisin käytettävissä oleva rakenteellinen tuki varhaiskasvatukseen. Tuen valmistelu- ja päätösprosessi arvioidaan uudelleen mm. lausunnon osalta sekä keskitetyissä koko kaupunkia palvelevissa, että alueen tukiresursseissa. Määritellään erikseen tilanteet milloin tarvitaan ulkopuolinen asiantuntija ja milloin tuen tarve voidaan arvioida kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2020 tulosbudjettiin sisältyy 1,0 miljoonaa euroa, joka kohdennetaan varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja -avustajien määrän lisäämiseen (kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.12.2019). Tällä rahalla palkataan mm. neljä kiertävää varhaiskasvatuksen erityisopettajaa vahvistamaan valmistelu- ja koordinointityötä.

Rahalla palkataan lisäksi mm. kuusi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa pilotoimaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan työtapaa niin, että tukiresurssia voi varhaiskasvatyksikössä käyttää nopeammin ja joustavammin koko toimikauden ajan edelleen tuen tarpeessa oleville, sekä kesken toimikauden tuleville lapsille. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on käytössä yhdessä sovitut prosessit perhe- ja sosiaalipalvelujen kanssa.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 15.9.2020 mennessä lausuntoa Petra Malinin toivomusponnosta selvittää prosessit, joilla erityisen tuen tarpeessa olevien lasten pääsy tuen piiriin toteutuisi varhaiskasvatuksessa nykyistä nopeammin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Malin Petra, toivomusponsi, Kvsto 27.11.2019 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano